

Monitoring van dagvlinders

De kwartiertelling

Om te beoordelen welke gevolgen bermbeheer heeft voor flora en fauna is monitoring noodzakelijk. Monitoring volgt een protocol, is gestandaardiseerd en wordt herhaald. Daardoor is het mogelijk om trends te berekenen en kan worden bepaald of het beheer moet worden bijgesteld. Een relatief nieuwe methode voor het monitoren van dagvlinders is de kwartiertelling.

De kwartiertelling

De naam zegt het al, deze telling duurt vijftien minuten. En je kan alle vlinders die je ziet direct doorgeven in een app. Snel, gemakkelijk en leuk! De methode is laagdrempelig. Doordat de waarnemingen op een gestandaardiseerde manier worden verzameld zijn ze erg geschikt om uitspraken te doen over de voor- of achteruitgang van dagvlinders.

Bruin zandoogje

Hoe werkt het?

Bij het uitvoeren van een kwartiertelling tel je in een tijdsbestek van 15 minuten alle vlinders die je ziet op een zelf gekozen plek. Dit kan bijvoorbeeld een mooie bosrand zijn of een ecologisch beheerde berm. De plek waar je de telling doet kan steeds anders zijn, maar ook steeds dezelfde. Belangrijk is dat je bij iedere telling de exacte plek van je tellocatie vastlegt in de app (dat gebeurt automatisch). Voer de telling uit bij zonnig en warm weer, zonder regen en niet te winderig. Om een goed beeld te krijgen van de vlinderstand is het aan te raden om de telling meerdere keren in het jaar te herhalen.

Na de telling heb je als het goed is een complete lijst van alle vlinders die je in een kwartier hebt gezien. We gaan ervan uit dat soorten die niet zijn genoteerd ook niet zijn gezien tijdens de telling. Hoe meer kwartiertellingen worden uitgevoerd, des te meer waardevolle analyses met de gegevens er kunnen worden gedaan. Met de resultaten daarvan kunnen vlinders nog beter worden beschermd. Door het uitvoeren van een kwartiertelling, draag jij dus bij aan de bescherming van vlinders!

Tip: combineer de kwartiertelling met het monitoren van de bermenplanten volgens de nectarindex-methode. Hiermee breng je de effecten van ecologisch bermbeheer op zowel de bermenvegetatie als vlinderstand in kaart.

Koevinkje

Kleine vuurvlinder

Denk aan je veiligheid

Draag bij het monitoren langs wegen bij voorkeur een fluorescerend hesje. Bewonersgroepen en vrijwilligersgroepen die bijdragen aan het ecologische beheer van bermen in Drenthe kunnen veiligheidshesjes aanvragen bij Landschapsbeheer Drenthe (info@lbdrenthe.nl).

Download de app

Maak voor de kwartiertelling gebruik van de ButterflyCount-app die hier speciaal voor is ontwikkeld. De app registreert je looproute (wel de GPS op je telefoon activeren) terwijl je vlinders telt. Wanneer de 15 minuten voorbij zijn, laat de app je dit weten door te trillen. Je kunt tussentijds de tijd stoppen, bijvoorbeeld om een foto te maken. Bij elke waargenomen soort kun je het aantal waargenomen individuen vermelden en een opmerking of een foto als bewijs toevoegen. Zodra je (weer) internetverbinding hebt, kun je de telling uploaden. De Nederlandse gegevens komen uiteindelijk in de Nationale Databank Flora en Fauna en worden gebruikt voor de bescherming van de vlinders.

De app is gratis te downloaden in de Play Store (Android) en App Store (iPhone). Download de app en maak dan eenmalig een account aan op:

butterfly-monitoring.net/ebms-app, registreer jezelf en je kunt aan de slag.

Verder lezen: In het tijdschrift Vlinders is in 2020 een artikel verschenen met daarin een beknopte handleiding over het gebruik van de app. Het artikel is als download beschikbaar op www.heeldrenthezoemt.nl/bermscouts/kwartiertelling

Boerenlandvlinders in beeld

Hieronder staan de dagvlinders afgebeeld die zich graag ophouden in bermen; de boerenland- of graslandvlinders. Meer dagvlinders vind je op de Vlinderherkenningskaart van De Vlinderstichting. Deze is te downloaden op www.vlinderstichting.nl/vlinders/vlinders-herkennen/herkenningskaart/.

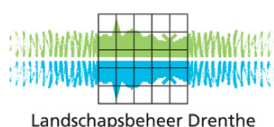

Colofon

Tekst: Cristina Sevilleja & Anthonie Stip (De Vlinderstichting),
Edwin Dijkhuis (FLORON) en Stefan Pronk (Landschapsbeheer Drenthe)
Opmaak: Jorine van Nifterik (Natuur en Milieufederatie Drenthe)

Berm Scouts

Deze flyer is onderdeel van het project Berm Scouts. Het project biedt Drentse bewoners- en vrijwilligersgroepen de kans om kennis op te doen over bermenplanten en monitoring van bermen. Ook is er aandacht voor het herkennen en tellen van insecten in de berm, waaronder dagvlinders. Zie voor meer informatie over dit project de website www.heeldrenthezoemt.nl/bermscouts/.

Het project Berm Scouts wordt uitgevoerd door FLORON, Landschapsbeheer Drenthe, de Natuur en Milieufederatie Drenthe, Werkgroep Florakartering Drenthe en de Vlinderwerkgroep Drenthe. Het project wordt gefinancierd door de Provincie Drenthe.